

Briselē, 23.4.2019.
COM(2019) 188 final

**KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI
PAR EIB ĀRĒJĀM DARBĪBĀM AR ES BUDŽETA GARANTIJU 2017. GADĀ**

1. IEVADS

Ārējo aizdevumu pilnvaras (turpmāk tekstā “ĀAP”) ir svarīgs instruments, ar kuru Eiropas Savienība atbalsta ieguldījumus partnervalstīs. Šā instrumenta pamatā ir Eiropas Komisijas un Eiropas Investīciju bankas (EIB) partnerība, kuras ietvaros Komisija sniedz garantiju no ES budžeta, lai EIB spētu palielināt tādus savus aizdevumus ārpus ES, ar kuriem tiek atbalstīta ES politika.

ĀAP atbalsta EIB darbību pirmspievienošanās valstīs, austrumu un dienvidu kaimiņreģiona valstīs, Āzijā, Latīņamerikā un Dienvidāfrikā. Pašreizējā ĀAP laikposmā (no 2014. līdz 2020. gadam) no ES budžeta tiek sniegta garantija EIB darījumiem līdz 32,3 miljardu EUR apmērā, nosakot maksimālo apjomu dažādajiem ģeogrāfiskajiem reģioniem un apakšreģioniem.

2018. gada 14. martā Eiropas Parlaments un Padome pieņēma Lēmumu (ES) 2018/4121, ar ko groza Lēmumu Nr. 466/2014/ES2 saistībā ar ĀAP vidusposma pārskatīšanu. Viena no galvenajām izmaiņām bija maksimālā apjoma palielināšana pašreizējām ĀAP — no 27 miljardiem EUR līdz 32,3 miljardiem EUR. Ar minēto lēmumu par grozījumiem pievieno arī jaunu mērķi — bēgļu, migrantu, uzņēmējkopienu un tranzīta kopienu un izcelsmes kopienu ekonomiskā noturība ilgtermiņā —, kas ir stratēģiska atbilde, lai novērstu migrācijas pamatcēloņus. Jaunā maksimālā apjoma — 32,3 miljardu EUR — ietvaros šim jaunajam mērķim tika paredzēta garantijas pilnvara 3,7 miljardu EUR apmērā, pamatojoties uz ekonomikas noturības iniciatīvu, kuru EIB uzsāka 2016. gadā.

Šajā ziņojumā sniegts pamata pārskats par tām EIB darbībām 2017. gadā, kas veiktas saskaņā ar ES garantiju, tostarp informācija par 2017. gadā parakstīto finansēšanas darījumu sagaidāmo ietekmi, pamatojoties uz EIB rezultātu novērtēšanas sistēmas (RNS)³ datiem. Lai sniegtu pilnīgu priekšstatu par EIB darbību minētajos reģionos, uz kuriem attiecas ĀAP, šajā ziņojumā ir ietverts arī kopsavilkums par EIB darījumiem, kas veikti, neizmantojot ES garantiju (t. i., uzņemoties pašu risku)⁴.

Saskaņā ar 20. pantu Lēmumā Nr. 466/2014/ES (“Lēmums par ĀAP”) Komisija līdz 2019. gada jūnijam publicēs sīkāk izstrādātu izvērtējumu par ES garantijas īstenošanu attiecībā uz ārējo aizdevumu pilnvarām.

2. GALVENIE REZULTĀTI

Reģionos, uz kuriem attiecas ārējo aizdevumu pilnvaras, EIB 2017. gadā parakstīja finansēšanas darījumus par kopējo summu 5,5 miljardi EUR, un tas ir par 19 % mazāk nekā gadu iepriekš (6,8 miljardi EUR). No minētajiem EIB darījumiem 57 % tika īstenoti saskaņā ar ES garantiju (t. i., ĀAP), proti, tika parakstīti 45 aizdevuma līgumi par kopējo summu

1 OV L 76, 19.3.2018., 30. lpp.

2 OV L 135, 8.5.2014., 1. lpp.

3 Šis ziņojums ir sagatavots saskaņā ar prasībām, kas izklāstītas 11. pantā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Lēmumā Nr. 466/2014/ES, ar kuru nosaka ārējo aizdevumu pilnvaras.

4 Pašlaik EIB ir četri pašu riska mehānismi (PRM) ĀAP reģionos, proti, pirmspievienošanās mehānisms, kaimiņreģiona valstu finansēšanas mehānisms, mehānisms, kas attiecas uz rīcību vides un klimata politikas jomā, un stratēģisko projektu mehānisms. Divi pēdējie minētie mehānismi attiecas arī uz Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstīm un ES dalībvalstu aizjūras zemēm un teritorijām.

3,2 miljardi EUR. Parakstīto līgumu apmēra samazinājumu galvenokārt izskaidrojams ar to, ka samazinājās EIB darījumu apjoms Turcijā un austrumu kaimiņreģionā. Iepriekšējos gados EIB šajos reģionos bija sasniegusi lielu ieguldījumu apjomu, tostarp saskaņā ar Ukrainas rīcības plānu, kura īstenošanas rezultātā gandrīz tika sasniegts ĀAP reģiona maksimālais apjoms austrumu kaimiņreģionam.

EIB turpināja darbu, lai sasniegtu piemērojamus mērķus attiecībā uz ieguldījumiem saistībā ar klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanās tām. EIB 2017. gadā ĀAP reģionos parakstīja aizdevuma līgumus par kopējo summu 2,2 miljardi EUR, lai atbalstītu rīcību klimata politikas jomā. 2017. gada beigās kopējā to aizdevumu proporcija, kuri attiecās uz rīcību klimata politikas jomā, pilnvaru periodā no 2014. līdz 2020. gadam bija vairāk nekā 32 % no parakstītajiem līgumiem. Ar klimatu saistītu aizdevumu piešķiršana Āzijā ir būtisks ieguldījums minētā mērķa sasniegšanā.

No otras puses, EIB atbalsts reģionālās integrācijas mērķim 2017. gadā salīdzinājumā ar 2016. gadu bija ievērojami mazāks (samazinājums par 1,5 miljardiem EUR, proti, tika piešķirti līdzekļi 261 miljona EUR apmērā), galvenokārt tāpēc, ka mazāks aizdevumu apjoms tika piešķirts Turcijā.

Izmaksu līmenis saskaņā ar ĀAP 2014.–2020. gadam sasniedza 25 % no parakstīto līgumu neto summas 2017. gada beigās, un tas ir pieaugums, salīdzinot ar 18 % 2016. gadā.

3. FINANSĒŠANAS DARĪJUMI

3.1. PĀRSKATS PAR JAUNAJIEM EIB FINANSĒŠANAS DARĪJUMIEM PĒC TO MĒRĶA

Lēmumā par ĀAP — pirms tā grozījumiem 2018. gada martā — attiecībā uz visiem EIB darījumiem, kas noslēgti saskaņā ar ES budžeta garantiju, bija noteikti trīs galvenie mērķi:

- i) vietējā privātā sektora attīstība, jo īpaši atbalsts maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU);
- ii) sociālās un ekonomikas infrastruktūras attīstība;
- iii) klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās tām.

Reģionālā integrācija starp valstīm, jo īpaši starp pirmspievienošanās valstīm, kaimiņreģionu valstīm un ES, ir vēl viens pamatmērķis darījumiem, kas paredzēti viena vai vairāku galveno mērķu sasniegšanai.

Ar Lēmumu (ES) 2018/412 par grozījumiem tika ieviests jauns mērķis – novērst migrācijas pamatcēloņus, taču ir jāņem vērā, ka šis jaunais mērķis nebija noteikts periodā, uz kuru attiecas šis ziņojums.

Kopējais parakstīto EIB ieguldījumu apjoms ĀAP reģionos 2017. gadā bija 5,529 miljardi EUR, no kuriem 3,168 miljardi EUR tika piešķirti saskaņā ar ES garantiju. ĀAP ietvaros 50 % (1,6 miljardi EUR) no jaunajiem parakstītajiem līgumiem sniegs atbalstu vietējā privātā sektora attīstībai, galvenokārt uzlabojot MVU, mikrouzņēmumu un uzņēmumu ar vidēji lielu kapitālu piekļuvi finansējumam. Atlikušie 50 % veicinās sociālās un

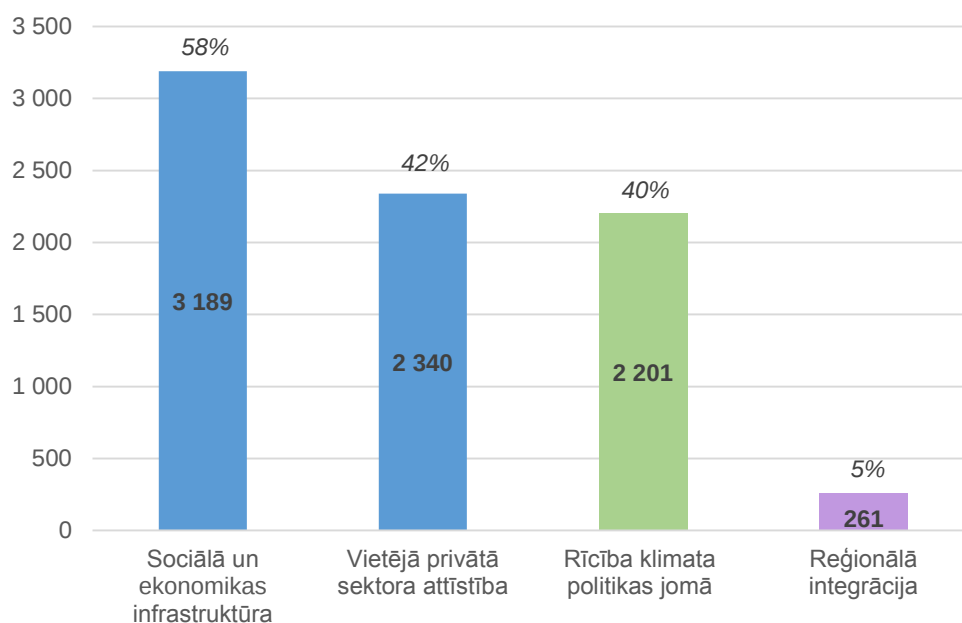
ekonomikas infrastruktūras attīstību. Visi EIB darījumi, kas īstenoti ārpus ES, atbalsta vienu vai abus šos mērķus.

ĀAP ietvaros 2017. gadā 25 % no kopējā parakstīto līgumu apjoma veicinās ar rīcību klimata politikas jomā saistītā mērķa sasniegšanu (799 miljoni EUR). Atbalsts pasākumiem, kas saistīti ar klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanās tām, ir iekļauts vairāk nekā 56 atsevišķos projektos.

Neliela EIB finansējuma daļa saskaņā ar ĀAP — 5 % (170 miljoni EUR) — veicinās arī transversālas reģionālās integrācijas mērķa izpildi, attīstot infrastruktūru un atbalstot vietējā privātā sektora dalībnieku piekļuvi finansējumam.

EIB darbību ieguldījums ĀAP mērķu sasniegšanā ir atspoguļots 1. grafikā, ņemot vērā visus EIB darījumus ĀAP reģionos.

1. grafiks. Ieguldījums ĀAP mērķu sasniegšanā (miljonos EUR)

Viens projekts var sniegt ieguldījumu vairāku mērķu sasniegšanā saskaņā ar pilnvarām. Mērķi klimata pārmaiņu jomā un reģionālās integrācijas jomā ir transversāli mērķi, kas attiecas uz visiem projektiem, tāpēc tos nevar pieskaitīt abām pārējām minētajām jomām. Kopējo parakstīto līgumu apjomu iegūst, saskaitot parakstīto līgumu apjomu vietējā privātā sektora attīstības jomā un ekonomikas un sociālās infrastruktūras jomā.

Vietējā privātā sektora attīstība, jo īpaši atbalsts MVU

EIB atbalsts vietējā privātā sektora attīstībai tiek sniegts dažādos veidos:

- darot pieejamas kredītlīnijas vietējiem finanšu starpniekiem (galvenokārt bankām) tālākai aizdošanai MVU,
- piedaloties privātos akciju kapitāla fondos un riska kapitālā uzņēmumos ar augstu izaugsmes potenciālu,

- nodrošinot pašu kapitāla finansējumu mikrofinansēšanas iestādēm,
- sniedzot tiešos aizdevumus lielākiem uzņēmumiem rūpniecības attīstībai un pētniecībai un izstrādei.

To EIB 2017. gadā parakstīto darījumu apjoms, kas sniedz atbalstu vietējā privātā sektora attīstībai, ir 2,36 miljardi EUR, un no tiem 1,6 miljardi EUR tika piešķirti ĀAP ietvaros. Aizdevumi starpnieku bankām paredzētu kredītlīniju veidā 2017. gadā samazinājās gandrīz par 30 % (2,2 miljardi EUR salīdzinājumā ar 3,16 miljardiem EUR 2016. gadā), galvenokārt tāpēc, ka samazinājās kredītlīniju apmērs Turcijā. No otras puses, EIB parakstīja pirmos riska sadales darījumus, pirmo darījumu vietējā valūtā un rekordlielu skaitu korporatīvo aizdevumu. Šādi EIB cer sasniegt vairāk galīgo saņēmēju, jo vidējais aizdevuma apmērs samazinājās par divām trešdaļām (līdz 88 800 EUR), tādējādi nodrošinot ieguvumu mazākiem uzņēmumiem. Vidējais aizdevuma periods palielinājās par vienu gadu (līdz 5 gadiem).

Sociālās un ekonomikas infrastruktūras attīstība

Viens no attīstības procesa pīlāriem ir sociālās un ekonomikas infrastruktūras attīstīšana, un tas attiecas uz visu – sākot no ceļiem un energosistēmām līdz veselības aprūpes iestādēm un platjoslas interneta pakalpojumiem. Tā ir arī joma, kur publiskais finansējums bieži vien ir ļoti svarīgs, jo infrastruktūras preces bieži ir sabiedriskas nozīmes preces, kurām ir liela pozitīva ietekme uz ekonomiku, vidi un cilvēku labklājību. EIB atbalsta infrastruktūras projektus daudzās un dažādās nozarēs, izmantojot ES vispārējo garantiju saskaņā ar ĀAP, kas aptver gan darbības risku, gan politisko risku.

2017. gadā EIB parakstīja 29 jaunus projektus par kopējo summu 2,81 miljards EUR sociālās un ekonomiskās struktūras attīstības veicināšanai ĀAP reģionos, un no tiem 8 jauni projekti tika parakstīti transporta nozarē (par summu 1,2 miljardi EUR salīdzinājumā ar 2,1 miljardu EUR 2016. gadā) un 7 jauni projekti — enerģētikas nozarē (par summu 903 miljoni EUR salīdzinājumā ar 493 miljoniem EUR 2016. gadā)⁵. Pieci no septiņiem jaunajiem projektiem enerģētikas nozarē nodrošinās jaunu enerģijas ražošanas jaudu no atjaunojamajiem energoresursiem — galvenokārt Āzijā un Latīņamerikā, un viens projekts — Suecas līča vējparka projekts — dienvidu kaimiņreģionā. Kopumā minēto projektu ietvaros tiks saražots pietiekami daudz tīras enerģijas, lai nodrošinātu energoapgādi 4,35 miljoniem mājsaimniecību attiecīgajās valstīs. Četros projektos ūdens un sanitārijas nozarē 67 300 mājsaimniecībām tiks izveidoti vai atjaunoti pieslēgumi kanalizācijas tīkliem, un aptuveni 13,5 miljoniem cilvēku tiks uzlaboti vispārējie sanitārijas pakalpojumi. Programmas *Programme National Assainissement* ietvaros Marokā tiks uzlabotas notekūdeņu sistēmas vairākās mazās un vidēja lieluma pilsētās, sniedzot labumu 1,2 miljoniem cilvēku. Tbilisi notekūdeņu un infrastruktūras projekts visā Gruzijas galvaspilsētā nodrošinās ieguvumus vairāk nekā 1,1 miljoniem iedzīvotāju.

Klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās tām

⁵ Kopējais EIB parakstīto līgumu apjoms 2017. gadā saistībā ar sociālās un ekonomiskās infrastruktūras attīstības mērķi bija 3,189 miljardi EUR (ieskaitot tādu darījumu daļu parakstīšanu, kuri jau bija uzsākti iepriekšējos gados), un no tiem 1,588 miljardi EUR ir segti ar ES garantiju atbilstoši ĀAP.

Tā kā gan klimata pārmaiņu cēlonis, gan sekas ir globālas, ES ārpolitikas un attīstības politikas ietvaros vitāli svarīgi ir tas, lai finansējums klimata jomā tiktu piešķirts un paplašināts arī ārpus dalībvalstu robežām. EIB piedalās revolucionārā 2015. gada globālā Parīzes nolīguma īstenošanā, kas stājās spēkā Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (UNFCCC) konferences laikā 2016. gada novembrī. EIB jau ir spējusi mobilizēt finanšu resursus, atbalstot valstu nacionāli noteiktos devumus gan ES teritorijā, gan ārpus tās, plānus un stratēģijas saistībā ar klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām, kā arī mazoglekļa energotehnoloģijas un transporta politiku.

No jaunā 2017. gadā parakstītā aizdevuma ĀAP reģioniem 2,2 miljardi EUR tiks atvēlēti tam, lai mazinātu klimata pārmaiņas un pielāgotos tām, un no tiem 799 miljoni EUR ir segti ar ES budžeta garantiju atbilstoši ĀAP. Citiem vārdiem sakot, 25 % no finansējuma, kas parakstīts saskaņā ar ĀAP 2017. gadā, veicināja rīcības īstenošanu klimata politikas jomā. Šie ieguldījumi aptvers daudzus projektus gandrīz visās nozarēs. Visi šie projekti veicina arī vietējā privātā sektora attīstību vai sociālās un ekonomikas infrastruktūras attīstību.

Daudzos gadījumos ar klimata pārmaiņām saistītā mērķa sasniegšanu veicina tikai kāda daļa no projekta, tādējādi tikai par daļu no šā projekta aizdevuma kopsummas tiek ziņots kā par tādu, kas veicina šā mērķa sasniegšanu. Iepriekšējo EIB projektu rezultātu analīze liecina, ka daudzi projekti kaut nedaudz veicina rīcību klimata pārmaiņu politikas jomā, pat ja tas nav attiecīgā projekta galvenais mērķis. Raksturīgs piemērs ir MVU paredzēta kredītlīnija, kas izmantota dažiem atbalsta saņēmēju uzņēmumu ieguldījumu projektiem, kuru ietvaros tiek uzlabota ēku energoefektivitāte vai uzstādītas maza mēroga atjaunojamo energoresursu enerģijas ražošanas iekārtas, piemēram, saules enerģijas paneļi. Tādējādi aptuveni 56 jauni 2017. gada projekti, no kuriem 25 ir kredītlīnijas, veicina ar rīcību klimata politikas jomā saistītā mērķa sasniegšanu.

Kopumā līdz šim lielāko ieguldījumu ar rīcību klimata politikas jomā saistītā mērķa sasniegšanā nodrošinās zemāku oglekļa dioksīda emisiju transports, veidojot 51 % no kopējā apjoma, savukārt atjaunojamo energoresursu enerģija un energoefektivitāte veido vēl 36 % no jaunā aizdevuma, kas 2017. gadā izsniegts ārpus ES saistībā ar rīcību klimata politikas jomā. Būtiska nozīme joprojām ir arī klimata pārmaiņu mazināšanai, piemēram, izvairoties no metāna veidošanās atkritumu un notekūdeņu nozarē, bet 4 % no ieguldījuma tiks izmantoti saistībā ar pielāgošanos klimata pārmaiņām.

2017. gada beigās EIB finansējuma kumulatīvais koeficients saskaņā ar ĀAP 2014.–2020. gada pilnvarām, lai sasniegtu ar rīcību klimata politikas jomā saistīto mērķi, pārsniedza 32 %.

Attiecībā uz rezultātiem Komisija nevar sniegt precīzu informāciju par to darījumu ietekmi uz klimatu, kas segti ar ES garantiju. 2017. gadā ĀAP reģionos 11 EIB projekti (tostarp parakstītie darījumi un lieli piešķirumi, kas apstiprināti gada laikā, kā arī pašu riska darījumi) tika iekļauti EIB oglekļa pēdas novērtējumā. Kopā tie veidoja EIB parakstītos darījumus vai apstiprinātos piešķirumus 0,6 miljardu EUR apmērā. Pēc EIB aplēsēm saistītās absolūtās siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas bija 0,4 miljoni tonnu CO₂ ekvivalenta gadā un piesaistītais ogleklis mežsaimniecības projektu ietvaros — 0,1 miljons tonnu CO₂ ekvivalenta

gadā. Ņemot vērā 2017. gada projektu finansējumu, pēc EIB aplēsēm analīzē iekļautās relatīvās emisijas bija -1,1 miljons tonnu CO2 gadā⁶.

Ekonomikas noturības iniciatīva

Ekonomikas noturības iniciatīva ir daļa no Eiropas atbildes pasākumiem, reaģējot uz problēmām saistībā ar migrāciju un bēgļiem, galveno uzmanību pievēršot migrācijas ilgtermiņa cēloņu novēršanai.

Līdz 2017. gada beigām EIB apstiprināja projektus 1,5 miljardu EUR vērtībā, kas paredzēti tam, lai reaģētu uz šo jauno ĀAP mērķi, un tas atbilst 25 % no mērķvērtības — 6 miljardiem EUR —, kas noteikta līdz 2020. gada beigām. 60 % no apstiprinātajiem projektiem ir privātajam sektoram paredzētu kredītlīniju veidā, un 15 % ir paredzēti transporta nozarei. EIB sagaida, ka šie ieguldījumi nodrošinās 54 000 darbvieta MVU un uzņēmumos ar vidēji lielu kapitālu un ka 2,4 miljoni cilvēku varēs izmantot uzlabotus sanitārijas pakalpojumus. Saskaņā ar 20.a pantu Lēmumā par ĀAP Komisija veic novērtējumu par to, vai projekti, kurus EIB apstiprinājusi 2017. gadā un kurus ir ierosināts iekļaut saskaņā ar ekonomikas noturības iniciatīvu, atbilst Lēmumā par ĀAP izklāstītajām prasībām un līdz ar to vai uz tiem var attiecināt ekonomikas noturības iniciatīvas publiskās pilnvaras vai ekonomikas noturības iniciatīvas privātās pilnvaras, kas noteiktas ĀAP vidusposma pārskatīšanā.

Reģionālā integrācija

EIB 2017. gadā parakstīja 6 jaunus projektus, kas veicina reģionālo integrāciju. Kopējais apstiprinātais EIB finansējums šiem projektiem bija 221 miljons EUR. Šie projekti attiecas uz transporta savienojumiem, atbalstu konverģencei ar vietējā privātā sektora attīstīšanas palīdzību, kā arī uz rūpniecību, pētniecību un izstrādi.

3.2. PĀRSKATS PAR EIB FINANSĒJUMU PĒC REĢIONA UN NOZARES

Tālāk 1. tabulā ir dots pārskats par EIB 2017. gada finansējuma apjomu reģionos, uz kuriem attiecas ĀAP, tostarp reģioniem, kuriem piešķirts finansējums ar ĀAP garantiju (vispārējā vai politiskā riska garantija), un reģioniem, kuriem finansējums piešķirts no EIB pašu riska mehānismiem.

1. tabula. 2017. gadā parakstītie EIB finansēšanas darījumi ĀAP reģionos (no kuriem atskaitīti atceltie darījumi)

Darījumu reģioni (miljonos EUR)	Darījumi saskaņā ar ĀAP ar ES garantiju			EIB pašu riska mehānisms / cits finansējums	Kopā
	Vispārējā garantija	Politiskā riskā segums	Kopā ĀAP		
Pirmspievienošanās valstis	170	-	170	667	837

⁶ EIB darba grupas 2017. gada ilgtspējas ziņojums ir pieejams vietnē
http://www.eib.org/attachments/general/reports/sustainability_report_2017_en.pdf.

Vidusjūras reģions	998	782	1780	145	1925
Austrumu kaimiņreģions, Krievija	511	146	657	57	714
Āzija	118	-	118	1105	1223
Vidusāzija	22	-	22	100	122
Latīņamerika	341	30	371	271	642
Dienvīdāfrika	50	-	50	16	66
Kopā pilnvaru reģionos	2210	978	3168	2361	5529

2017. gadā EIB parakstīja aizdevumus reģioniem, uz kuriem attiecas ĀAP, 5,55 miljardu EUR apmērā no globālās kopsummas — 7,3 miljardiem EUR (ietverot arī ĀKK valstis un aizjūras zemes un teritorijas, kā arī EBTA valstis)⁷. Aptuveni 3,5 miljardi EUR tika izmantoti pirmspievienšanās valstīs un kaimiņreģionos (gan dienvidu, gan austrumu kaimiņreģionā). Pārējie aizdevumi (37 %) tika parakstīti Āzijā, Vidusāzijā un Latīņamerikā.

Salīdzinājumā ar 2016. gadu kopējais EIB finansējuma apjoms ĀAP reģionos samazinājās par aptuveni vienu piektdaļu, un to galvenokārt ietekmēja mazāks darījumu apjoms Turcijā (ņemot vērā iepriekš sniegto ievērojamo atbalstu) un austrumu kaimiņreģionā (kur gandrīz jau bija sasniegts ES garantiju sākotnējais reģiona maksimālais apjoms).

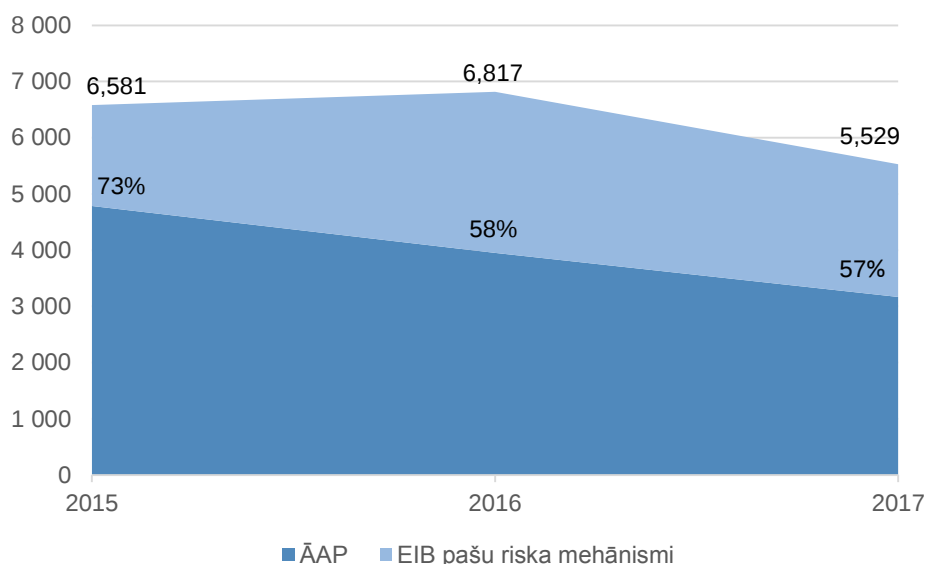
⁷ No vērtībām, kas norādītas 1. un 2. tabulā un 1. un 2. diagrammā, ir atskaitīti atceltie darījumi 20 miljonu EUR apmērā saskaņā ar ĀAP politiskā riska garantiju austrumu kaimiņreģionā.

2. tabula. Neto parakstītie līgumi gadā un kopējie neto parakstītie līgumi salīdzinājumā ar ES pilnvaru maksimālajiem apjomiem 2014.–2020. gadā (Lēmums Nr. 466/2014/ES, kas grozīts ar Lēmumu (ES) 2018/412)

Reģioni/gadi miljonos EUR	2014 (2. pus e)	2015	2016	2017	Kopā 2014–2017	Maksimāla is apjoms (pēc starp posma pārskatīšan as)	Izmantoša nas rādītājs
Pirmspievienošanās valstis	200	906	582	170	1858	8075	23 %
Vidusjūras reģions	379	791	1299	1780	4249	13 030	33 %
Austrumu kaimiņreģions, Krievija	975	1401	1493	657	4526	6650	68 %
Āzija	45	433	45	118	641	1165	55 %
Vidusāzija	70	70	20	22	182	224	81 %
Latīņamerika	219	468	319	371	1378	2694	51 %
Dienvīdāfrika	0	150	0	50	200	462	43 %
Kopā	1888	4218	3758	3168	13 033	32 300	40 %

Kā norādīts iepriekš, kopējais saskaņā ar ĀAP parakstīto līgumu apjoms, atskaitot atceltos darījumus, 2014.–2017. gadā sasniedza aptuveni 13 miljardus EUR. 2017. gada beigās kopējais ĀAP izmantošanas rādītājs attiecībā uz neto parakstītajiem līgumiem bija 48 %, salīdzinot ar 2014. gadā noteikto ĀAP sākotnējo maksimālo apjomu, vai 40 %, salīdzinot ar paaugstināto maksimālo apjomu, kas tika ieviests ĀAP vidusposma pārskatīšanas kontekstā, kas tika pabeigta 2018. gada martā.

2. grafiks. ĀAP reģionos izsniegto EIB aizdevumu apjoma izmaiņas pa gadiem

Šā ziņojuma 2. grafikā ir attēlotas ĀAP ietvaros un no pašu riska mehānismiem izsniegto aizdevumu apjoma izmaiņas 2015.–2017. gadā. Šajā laika posmā šajos reģionos ES garantija

bija attiecināta vidēji uz 62 % no EIB finansējuma, un šis īpatsvars pa gadiem mainījās robežās no 57 % līdz 73 %.

To finansēšanas projektu skaits, par kuriem EIB parakstīja līgumus reģionos, uz kuriem attiecas ĀAP, pieauga no 71 projekta 2016. gadā līdz 85 projektiem 2017. gadā. No šiem 85 līgumiem 62 bija jauni projekti, par kuriem pirmais EIB finansējuma līgums tika parakstīts 2017. gadā; 8 projektiem daļa no EIB kopējā finansējuma tika nodrošināta iepriekšējos gados parakstītu līgumu ietvaros. Ņemot vērā to, ka 2017. gadā parakstīto jauno līgumu kopējais apjoms bija mazāks, vidējais EIB ieguldījumu apjoms uz katru līgumu ir mazāks nekā iepriekš.

3. tabula. Parakstīto darījumu skaits pa reģioniem (visi resursi) 2017. gadā

Reģioni	Trešo personu finansējums	ĀAP	PRM	Kopā
Pirmspievienošanās valstis		4	12	16
Vidusjūras reģiona valstis		19	8	27
Austrumu kaimiņreģions, Krievija	7	13	2	22
Āzija		2	7	9
Vidusāzija		1	1	2
Latīņamerika		5	4	9
Dienvīdāfrika		1	1	2
Kopā	7	45	35	87

Salīdzinot ar 2016. gadu, 2017. gadā EIB ievērojami samazināja aizdevumus Rietumbalkānu valstīs (-23 %), apjomam sasniedzot 330 miljonus EUR, un palielināja aizdevumus Vidusjūras reģiona valstīs (+21 %), parakstītajam apjomam sasniedzot 1,9 miljardus EUR, saistībā ar EIB ekonomikas noturības iniciatīvas īstenošanu.

2017. gadā kredītlīnijas joprojām bija tā darbības nozare, kurā bija lielākais parakstīto līgumu apjoms, nodrošinot atbalstu privātā sektora attīstībai, izmantojot starpnieku aizdevumus vietējās bankās. Kredītlīniju apjoms jo īpaši palielinājās dienvīdus kaimiņreģionā saistībā ar ekonomikas noturības iniciatīvu. EIB arī turpināja aktīvu darbību transporta un enerģētikas nozarēs.

4. tabula. 2017. gadā parakstīto EIB finansēšanas darījumu sadalījums pa nozarēm atbilstoši ĀAP garantijai

Nozares/reģioni	Pirmspievienošanās valstis	Dienvīdus kaimiņr.	Austrumu kaimiņr.	Āzija	Vidusāzija	Latīņamerika	Dienvīdāfrika	Kopā	Īpatsvars kopējā
Kredītlīnijas	100	1217	90	-	-	91	50	1547	49 %
Transports	20	309	410	68	-	124	-	931	29 %
Enerģētika	-	115	84	-	-	80	-	278	9 %

Rūpniecība	-	35	-	-	-	77	-	112	4 %
Ūdensapgāde, kanalizācija	-	34	21	50	-	-	-	105	3 %
Lauksaimniecība, zivsaimniecība, mežsaimniecība	-	-	55		22	-	-	77	2 %
Izglītība	-	53	-	-	-	-	-	53	2 %
Veselība	50		-	-	-	-	-	50	2 %
Pakalpojumi	-	17	17	-	-	-	-	34	1 %
Kopā	170	1780	677	118	22	371	50	3188	100 %

3.3. EIB DARĪJUMU IETEKME UN PIEVIENOTĀ VĒRTĪBA

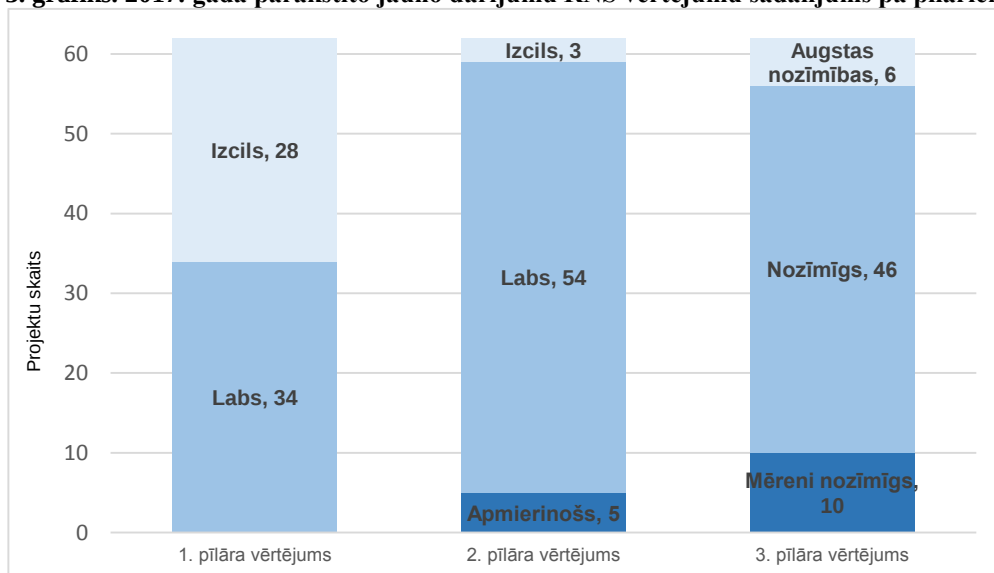
Rezultātu novērtēšanas sistēma (RNS) sniedz novērtējumu par EIB finansēšanas darījumiem visā to darbības laikā. Šī sistēma palīdz novērtēt atbilstību ES prioritātēm un EIB pievienoto vērtību. Novērtējuma posmā tiek apzināti rezultātu rādītāji ar pamatrādītājiem un mērķiem, kas prognozē darījuma sagaidāmos rezultātus ekonomikas, sociālajā un vides jomā. Sasniegumus attiecībā uz šiem noteiktajiem snieguma kritērijiem uzrauga visā projekta laikā, un par tiem ziņo divos būtiskākajos posmos: kad projekts tiek pabeigts un trīs gadus pēc tam, kad projekts ir pabeigts ("pēc pabeigšanas"), attiecībā uz tiešajiem darījumiem; ieguldījumu perioda beigās un privātā kapitāla fondu darbības beigās; posmā, kad beidzas piešķiršanas periods finanšu starpnieku aizdevumiem.

EIB vērtē projektus saskaņā ar trim "pīlāriem":

- i) 1. pīlārā vērtē paredzamo ieguldījumu ES un partnervalstu prioritāšu īstenošanā un atbilstību EIB pilnvaru mērķiem;
- ii) 2. pīlārā vērtē darījuma kvalitāti un pamatotību, balstoties uz gaidāmajiem rezultātiem;
- iii) 3. pīlārā vērtē EIB ieguldījuma gaidāmo finanšu un nefinanšu papildināmību.

Šajā iedaļā saskaņā ar RNS reģistrēto informāciju ir sniegts ziņojums par EIB sagaidāmajiem rezultātiem attiecībā uz ES politikas mērķiem. Šajā iedaļā ir aplūkoti nevis visu 2017. gadā parakstīto līgumu gaidāmie rezultāti, bet gan visi to projektu gaidāmie rezultāti, par kuriem 2017. gadā tika parakstīts pirmais finansēšanas līgums (turpmāk tekstā "jauni projekti"). Šajā tvērumā ietilpst 2017. gadā parakstīti 62 jauni projekti saskaņā ar ĀAP un no EIB pašas resursiem ĀAP reģionos par kopējo apstiprināto summu 5,7 miljardi EUR.

3. grafiks. 2017. gadā parakstīto jauno darījumu RNS vērtējumu sadalījums pa pīlāriem

2017. gadā EIB piešķīra visiem 62 jaunajiem projektiem 1. pīlārā vismaz vērtējumu “labs”, un tas parāda, ka EIB uzskata, ka šie projekti atbilst ĀAP mērķiem un ievērojami veicina valstu attīstības mērķu izpildi un sniedz mērenu ieguldījumu ES mērķu izpildē vai otrādi. Savukārt 28 projektiem EIB piešķīra vērtējumu “izcils”, jo tie ievērojami veicina gan ES prioritāšu īstenošanu, gan valstu attīstības mērķu sasniegšanu.

Minētajā 2. pīlārā tieši finansētu projektu vērtējuma pamatā ir projekta pamatotība, finansiālā un ekonomiskā ilgtspēja, kā arī vides un sociālā ilgtspēja. Finanšu starpnieku darījumu vērtējuma pamatā ir gaidāmie rezultāti, kuriem piemēro svērumu atkarībā no riska apsvērumiem, kurus nosaka pēc starpnieka stabilitātes un darbības vides kvalitātes. 2. pīlārā 3 projektus EIB novērtēja kā “izcilus” un 54 projekti saņēma vērtējumu “labs”, un to vidējā iekšējā peļņas norma — infrastruktūras projektu gadījumā — bija 10–15 %. Savukārt 5 projektiem EIB piešķīra “apmierinošu” vērtējumu, nereti tāpēc, ka tie tika īstenoti augsta riska vidē, kas ietekmē plānoto rezultātu sasniegšanas iespējamību. Šo projektu vidū ir mikrofinansēšanas kredītlīnijas Gruzijā un Palestīnā.

3. pīlārā EIB piešķīra 52 projektiem vērtējumu “augstas nozīmības” vai “nozīmīgs” projekts — saistībā ar tā ilgumu, kas pārsniedz vietējos tirgos pieejamo. EIB piešķīra vērtējumu “mēreni nozīmīgs” 10 projektiem. Saskaņā ar RNS datiem EIB vēlējas uzlabot projektu izstrādes tehniskos aspektus, uzlabojot ieguldījumu vērtību un lietderību ilgtermiņā un/vai atbalstot virzītājus, lai efektīvi strukturētu projektus saistībā ar finanšu instrumentiem, — attiecībā uz 40 no 62 jaunajiem projektiem ar vērtējumu no “mēreni nozīmīgs” līdz “augstas nozīmības” projekts.

Saskaņā ar ārējo aizdevumu pilnvarām veikto darījumu ietekmi un pievienoto vērtību Komisija sīkāk pārbaudīs gaidāmajā izvērtējumā, kura sagatavošanas termiņš ir 2019. gada jūnijs saskaņā ar 20. pantu Lēmumā par ĀAP.

3.4. ES GARANTIJU PIEPRASĪJUMI

2017. gadā EIB iesniedza jaunus ES garantiju pieprasījumus kavēto maksājumu dēļ par aizdevumiem Sīrijas valstij. Laikposmā no 2012. līdz 2017. gadam EIB kopumā iesniedza pieprasījumus par 365,3 miljoniem EUR, no kuriem pieprasījumi par 56,3 miljoniem EUR tika iesniegti 2017. gadā, savukārt atlikusī pamatsumma, kas, iespējams, tiks pieprasīta, 2017. gada beigās bija 261,7 miljoni EUR⁸. Līdz šim mēģinājumi atgūt kavētos maksājumus nav bijuši veiksmīgi.

EIB un Komisija 2017. gadā noslēdza īpašu nolīgumu par rīcību EIB pieprasījumu gadījumā saistībā ar politiskā riska garantiju attiecībā uz privātā sektora aizdevumu Enfidhas lidostai (Tunisija). Abas puses vienojās vienmērīgi sadalīt aizdevuma līgumā noteikto nenokārtoto riska darījumu summu, maksas, naudas sodus par kavētiem maksājumiem un uzkrātos kavējuma procentus. Tā rezultātā ES finansiālās iesaistīšanās apmērs ir 33,35 miljoni EUR. Tiek īstenoti piedziņas pasākumi.

4. EIB SADARBĪBA AR CITIEM PARTNERIEM

4.1. SADARBĪBA AR KOMISIJU

Sadarbība starp EIB un Komisiju jautājumos par ārējo aizdevumu pilnvarām notiek abu šo iestāžu plašākas partnerības kontekstā, tostarp sadarbībā ar Eiropas Stratēģisko investīciju fondu, kā arī finansējumu apvienošanas mehānismiem, kas atbalsta EIB un citu starptautisko finanšu iestāžu attīstības darbības ārpus ES.

Lēmumā par ĀAP ir noteikts, ka Komisija, Eiropas Ārējās darbības dienests (EĀDD) un EIB sadarbojas un stiprina EIB ārējo darbību saskaņotību ar ES ārpolitikas mērķiem, lai radītu maksimālu sinerģiju starp EIB finansējumu un ES budžeta līdzekļiem. To īsteno galvenokārt, organizējot dialogu un savlaicīgi apspriežot politikas virzienus, stratēģijas un projektu plānus. Attiecībā uz sadarbību un koordināciju ĀAP reģionos turpina piemērot saprašanās memorandu (pārskatīts 2013. gadā) starp Komisiju, EĀDD un EIB, piemēram, apmainoties ar kontaktinformāciju un informāciju par projektu plāniem.

Šīs sadarbības piemērs ir EIB biroju atrašanās līdzās ES delegācijās, piemēram, pirmais pastāvīgais EIB birojs Deli, kas tika atvērts 2017. gada martā.

EIB arī turpināja izmantot apvienošanas mehānismu atbalstu, kas tiek nodrošināts saskaņā ar ES ārējo investīciju plānu (ĀIP). 2017. gadā tika apstiprinātas 25 dotācijas un riska kapitāls, kas pilnībā vai daļēji ir finansēts no ES budžeta ar kopējo summu gandrīz 144 miljoni EUR, lai EIB varētu īstenot projektus ĀAP reģionos. No tiem 40 miljoni EUR tika nodrošināti nolūkā īstenot tehnisko palīdzību, 89 miljoni EUR kā ieguldījumu dotācijas un 15 miljoni EUR kā riska kapitāls.

EIB ir arī viens no īstenošanas partneriem attiecībā uz jauno ES garantiju, kas tiek nodrošināta ar Eiropas Fonda ilgtspējīgai attīstībai (EFIA) starpniecību. Tomēr ĀAP un EFIA attiecas uz visai atšķirīgiem produktu veidiem, aizņēmējiem un ģeogrāfiskajiem reģioniem. Piemēram,

⁸ Summas ir norādītas EUR attiecībā uz situāciju 2017. gada 31. decembrī tikai informatīviem mērķiem. Komisija veic pieprasīto summu maksājumu attiecīgajā valūtā.

EFIA neaptver Rietumbalkānu valstis, savukārt ĀAP neaptver lielu daļu Āfrikas. Turklāt lēmumu pieņemšanas process par ES garantijām, kas sniegtas EFIA ietvaros, atšķiras no iepriekšējās septiņu gadu garantijas, kas tiek nodrošināta EIB attiecībā uz ĀAP.

Apvienošanas mehānismi veicina ciešāku sadarbību ar citām starptautiskajām finanšu iestādēm (SFI) līdzfinansējuma nodrošināšanā un saskaņotību ar ES politiku un prioritātēm katras attiecīgās valsts kontekstā. Turklāt apvienošanas mehānismu pārvaldības struktūra gan veicina, gan prasa ciešu koordināciju un sadarbību ar Komisiju, EĀDD un citām SFI pirms projekta iesniegšanas dotācijas resursu apvienošanai ar EIB aizdevumiem. Tas bija viens no iemesliem, kāpēc Komisija izmantoja ES apvienošanas mehānismu pārvaldību kā pamatu priekšlikumam par Eiropas Fonda ilgtspējīgai attīstībai plus (EFIA+) iekļaušanu Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentā 2021.–2027. gadam⁹.

Komisija turpina aktīvu sadarbību ar EIB vairākās politikas jomās, kas ietver arī darbības attiecībā uz EIB politiku saistībā ar nodokļu apiešanas jurisdikcijām, kas nesadarbojas. 2017. gada janvārī EIB nāca klajā ar savu pagaidu pieeju politikai saistībā ar vāji regulētām, nepārredzamām jurisdikcijām un jurisdikcijām, kas nesadarbojas (*NCJ* politika) un viegli ietekmējamām (nodokļu izpratnē) jurisdikcijām. EIB atjaunināja savu *NCJ* politiku 2019. gada februārī — pēc tam, kad tika pieņemti ES Padomes secinājumi par ES sarakstu ar jurisdikcijām, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas (2017. gada 5. decembrī), kā arī grozītais Lēmums par ĀAP (2018/412) ar tiešu atsauci uz nodokļu apiešanu¹⁰.

4.2. SADARBĪBA AR EIROPAS OMBUDU

Saprašanās memorandā, ko EIB un Eiropas Ombuds parakstīja 2008. gadā, ir noteikts pamats EIB sūdzību izskatīšanas mehānisma abiem posmiem, proti, iekšējam (EIB sūdzību izskatīšanas mehānisms) un ārējam (Ombuds) posmam, kurus 2010. gadā pēc plašas sabiedriskās apspriešanas apstiprināja EIB Direktoru padome. Tajā ir panākta kopīga izpratne par piemērošanas mērķi un konsekvenci tā iekšējā un ārējā daļā, īpašu uzmanību pievēršot:

- tāda iedarbīga iekšējā sūdzību izskatīšanas mehānisma (EIB sūdzību izskatīšanas mehānisms) esībai, kurā tiktu izskatītas sūdzības, ko ārējās puses iesniegušas Eiropas Investīciju bankai visās EIB struktūrvienībās;
- tam, ka attiecībā uz sūdzībām, kas saistītas ar darījumiem ārpus ES, tostarp ārējām pilnvarām, Ombuds apņemas sistemātiski izmantot savas pašiniciatīvas pilnvaras, lai izskatītu sūdzības, ja tās nav iesniedzis ES pilsonis vai iedzīvotājs;
- Ombuda izskatīšanas tvērumam, atzīstot, ka EIB sūdzību izskatīšanas mehānismam ir jābūt pirmajai izvēlei.

2017. gadā Ombuds nesaņēma nevienu sūdzību par EIB darbībām ĀAP reģionos.

⁹ 2018. gada 14. jūnija priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu (COM(2018) 460 *final*).

¹⁰ Tāpat kā Regula, ar ko izveido Eiropas Fondu ilgtspējīgai attīstībai (EFIA), ((ES) 2017/1601), un [Regulas, ar ko veic grozījumus attiecībā uz Eiropas Stratēģisko investīciju fondu \(EFIA\), \(\(ES\) 2017/2396\).](#)

EIB atjaunināja savu sūdzību izskatīšanas mehānisma politiku 2018. gada beigās¹¹.

4.3. SADARBĪBA AR STARPTAUTISKAJĀM FINANŠU IESTĀDĒM

EIB sadarbība ar citām starptautiskajām finanšu iestādēm (SFI) ietver gan dialogu par institucionāliem, horizontāliem un tematiskiem jautājumiem, gan abpusējas konsultācijas, lai stiprinātu operatīvās līdzfinansēšanas un darba dalīšanas veidus. Sarunas starp SFI galvenokārt notiek specializētās darba grupās, kas periodiski satiekas, lai dalītos ar labāko praksi vai risinātu konkrētus jautājumus.

2017. gadā turpinājās EIB un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas (ERAB) sadarbība saskaņā ar 2012. gada saprašanās memorandu. EIB un ERAB regulāri rīkoja kontaktgrupas sanāksmes, lai apmainītos ar viedokļiem par saviem darbību plāniem reģionos, kuros darbojas abas iestādes. Turklāt abas iestādes dalījās ar informāciju par citiem abpusēji interesējošiem jautājumiem un apsprieda tos. Divpadsmitā šāda sanāksme tika rīkota 2017. gada 13. novembrī, un tajā tika izskatīti jautājumi par kopīgo priekšlikumu par apvienošanas maksu, ERAB ekonomiskās iekļautības stratēģiju, ES ārējo investīciju plānu un ekonomikas noturības iniciatīvu. 2017. gadā EIB un ERAB līdzfinansēja 11 projektus, no kuriem 3 projektus līdzfinansēja arī *KfW* un/vai *AFD*. Pārējie 8 projekti, kuru kopējās projektu izmaksas bija 1 miljards EUR, saņēma EIB un ERAB līdzfinansējumu.

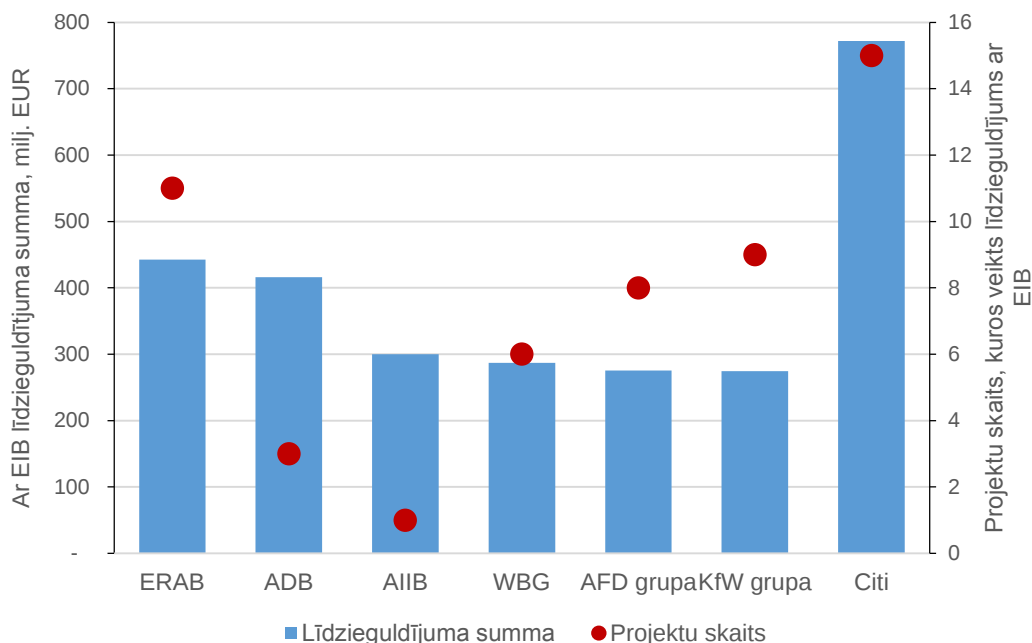
Saprašanās memorandā, ko EIB un Āzijas Infrastruktūras investīciju banka (*AIIB*) parakstīja 2016. gada maijā Pekinā, ir noteikti pamatprincipi attiecībām starp EIB un *AIIB* atbalsttiesīgo darījumu kopīgas finansēšanas jomā, kā arī attiecībā uz zināšanu apmaiņu un regulāru augsta līmeņa sanāksmju organizēšanu. EIB pirmais līdzfinansēšanas darījums ar *AIIB* tika īstenots Bengaloras metro projekta ietvaros Indijā. EIB arī turpināja sadarbību ar Āzijas Attīstības banku (*ADB*), nodrošinot līdzfinansējumu 3 projektos.

EIB arī sadarbojas ar ES dalībvalstu attīstības finanšu iestādēm. 2017. gadā EIB kopā ar Francijas Attīstības aģentūru (*AFD*) ĀAP reģionos līdzfinansēja 3 projektus, kuru kopējās projektu izmaksas pārsniedza 1,2 miljardus EUR. Vācijas *KfW* grupa līdzfinansēja 4 projektus, kuru kopējās projektu izmaksas bija 1,5 miljardi EUR. *KfW* un *AFD* kopīgi līdzfinansēja vēl 5 projektus, kuru kopējās projektu izmaksas bija gandrīz 1,9 miljardi EUR. EIB, *AFD* un *KfW* cieši sadarbojas arī savstarpējās palāvības iniciatīvas (*Mutual Reliance Initiative — MRI*) kontekstā. *MRI* tika izveidota 2013. gadā, un tajā ir noteikts, ka viens no *MRI* partneriem uzņemas visu triju partneru labā izpildīt konkrētus uzdevumus, piemēram, daļu no projekta padziļinātas izpētes vai iepirkuma uzraudzību. Virzītāji augstu vērtē to, ka tā rezultātā procesi ir vienkāršāki. *MRI* partneru pārvaldības un lēmumu pieņemšanas struktūras ir izskatījušas dokumentus, kurus sagatavojusi cita iestāde un kurus tās izmanto savu lēmumu pieņemšanā.

Turpmāk norādītajā grafikā ir sniegts pārskats par līdzfinansējuma summām, kuras papildus EIB ieguldījumiem nodrošināja citas SFI vai valstu attīstības finanšu iestādes.

¹¹ <http://www.eib.org/en/infocentre/publications/all/complaints-mechanism-policy.htm>

4. grafiks. SFI un attīstības finanšu iestāžu līdzfinansējums 2017. gadā parakstītajos EIB projektos

Papildus vairākām darba grupām un iniciatīvām, kas attiecas uz virkni dažādu jautājumu (klimats, infrastruktūra, finanses, risks, rezultātu novērtēšana, *ex post* izvērtējums, parādu pārvaldība u. c.), augstākajā institucionālajā līmenī tiek īstenota arī daudzpusējās attīstības banku (DAB) sadarbība. 2017. gadā augsta līmeņa diskusijās starp daudzpusējām attīstības bankām uzmanība tika pievērsta tam, kā kopīgi palielināt DAB atbalstu rīcībai klimata politikas jomā un veicināt ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) sasniegšanu. 2017. gadā DAB sadarbība attiecībā uz vairākām globālām problēmām kļuva intensīvāka, atspoguļojot mainīgās globālās tendences un aizvien lielāko multilaterālisma apdraudējumu. DAB ir apņēmušās pildīt starptautiskā regulējuma prasības, kas izveidots ar IAM un Parīzes nolīgumu par klimata pārmaiņām, un kopīgi strādāja, lai paplašinātu sadarbību ilgtspējīgas infrastruktūras, klimata politikas un migrācijas jomā. Darbs attiecībā uz rīcību klimata politikas jomā turpinājās, sagatavojot COP 23, kā arī Vienas planētas samitu, kas 2017. gada decembrī notika Parīzē. Kopš 2016. gada humānās palīdzības samita Stambulā DAB sadarbojās migrācijas problēmas kontekstā, piedaloties darba grupā migrācijas un piespiedu pārvietošanas jautājumos. 2017. gadā šī sadarbība tika paplašināta vēl vairāk, pieņemot kopīgu EIB un Pasaules Bankas grupas priekšlikumu attiecībā uz sadarbības platformu ekonomiskās migrācijas un piespiedu pārvietošanas jomā, reaģējot uz iepriekšējo G7 pieprasījumu.

EIB arī turpināja stiprināt saites ar Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) sistēmu, pamatojoties uz saprašanās memorandu, kas tika parakstīts ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Industriālās attīstības organizāciju (UNIDO), Starptautisko Lauksaimniecības attīstības fondu (IFAD) un Apvienoto Nāciju Organizācijas Pārtikas un lauksaimniecības organizāciju (FAO). EIB un Apvienoto Nāciju Organizācijas Attīstības programmas (UNDP) saprašanās memorands tika parakstīts 2016. gada oktobrī. Šīs partnerības uzmanības centrā ir tādi temati kā reaģēšana uz klimata pārmaiņām, reaģēšanas pasākumi krīzes un pēckrīzes situācijās, migrācijas krīze, iekļaujošu tirgu un uzņēmējdarbības veicināšana un darbvietu radīšana. 2017. gadā, pamatojoties uz sadarbību projektos Armēnijā, Gruzijā un Ukrainā un jo īpaši

UNDP īstenoto izmēģinājuma projektu Erevānā, EIB un *UNDP* partnerība ļāva izmantot jaunu finansējuma avotu klimata pārmaiņu jomā — Klimata pārmaiņu mazināšanas fondu (*GCF*) —, lai atbalstītu ieguldījumu risku samazināšanu un ieguldījumu apmēra palielināšanu ēku energoefektīvas modernizācijas projektos Armēnijā.